Elektronicznie podpisany przez:
Izabela Chrulska
dnia 5 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-149/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 5 grudnia 2025 r.
w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goniądz na lata 2026-2035 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026-2035 .

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U z 2025 r., poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:
Izabela Chrulska - przewodnicząca
Małgorzata Rutkowska - członek Kolegium
Maria Wasilewska - członek Kolegium

opiniuje pozytywnie
projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goniądz na lata 2026-2035 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026-2035, wskazując na uwagi zawarte w uzasadnieniu.

U Z A S A D N I E N I E

Skład Orzekający wydał opinię o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goniądz na lata 2026-2035 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026-2035, zawartym w zarządzeniu Nr 96/2025 Burmistrza Goniądza z dnia 13 listopada 2025 roku (wpływ: 14.11.2025 r.) z uwzględnieniem projektu budżetu Gminy Goniądz, przyjętego zarządzeniem Nr 97/2025 Burmistrza Goniądza z dnia 13 listopada 2025 roku.
Przedłożony projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goniądz spełnia wymogi formalne w zakresie przedmiotu regulacji określonych w przepisach art. 226 – 229 ustawy o finansach oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 roku, poz. 83). Założone wartości dla 2026 roku znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu i są z nim zgodne.

Projekt budżetu na 2026 r. przewiduje dochody ogółem w wysokości 47.013.026 zł (w tym: bieżące 40.202.638 zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 46.319.158 zł (w tym: bieżące 32.708.192 zł). Gmina Goniądz planuje nadwyżkę budżetu w wysokości 693.868 zł, którą przeznacza na spłatę rat kredytów oraz wykup papierów wartościowych. Przychodów Gmina nie planuje, natomiast rozchody wynoszą 693.868 zł (§992 i §982).

Gmina Goniądz zamierza spłacić zaciągnięty dług do końca 2035 roku. Z przedstawionej Prognozy wynika, że najwyższa kwota długu (kol. 6) ma wystąpić na koniec 2026 r. i wynieść 6.471.012 zł. Kwota długu na koniec 2026 roku w stosunku do planowanych dochodów ogółem wyniesie 13,76%, natomiast do dochodów bieżących 16,09%. W całym okresie Prognozy zakładane są nadwyżki budżetu (kol. 3), które w całości zabezpieczą rozchody z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań (kol. 5.1).

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goniądz wynika, że w całym okresie objętym prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W 2026 roku wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,13% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r. stanowiącym 10,41% (w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy relacja wynosi 10,08%). W kolejnych latach margines pomiędzy ustaloną wartością wskaźników a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na bezpiecznym poziomie.

W całym okresie Prognozy zakłada się występowanie nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych. W projektowanym budżecie 2026 roku nadwyżka operacyjna (kol. 7.1 tabeli WPF) została zaplanowana w wysokości 7.494.446 zł. W kolejnych latach, tj. 2027-2035 systematycznie wzrasta do kwoty 9.422.779 zł w ostatnim roku Prognozy. Analiza danych historycznych (2019-2024) z działalności bieżącej Gminy wskazuje, że w roku 2023 wystąpił deficyt operacyjny w wysokości (-) 227.140,60 a w pozostałym okresie nadwyżki operacyjne kształtowały się na poziomie od 697.241,43 zł do 4.069.952,79 zł. W roku 2025 przewiduje się nadwyżkę operacyjną w kwocie 1.030.986 zł. Analizując powyższe Skład Orzekający stwierdza, iż w kontekście historycznym zaplanowane wartości znacznie odbiegają od wartości średniej arytmetycznej sald z ostatnich 7 lat, która wynosi 1.426.912,10 zł (uwzględniając przewidywane wykonanie 2025 roku). Skład Orzekający wziął pod uwagę informację zawarte w wyjaśnieniu nr. OR.0711.39.2025 złożonym przez Burmistrza oraz informację MF dotyczącą dochodów gminy na 2026 rok, wskazujące na źródła wzrostu dochodów bieżących w latach przyszłych. Zgodnie z wyjaśnieniem zaplanowana subwencja ogólna na rok 2026 jest wyższa o ok. 8 mln zł od roku poprzedniego ze względu na występujące potrzeby ekologiczne przypisane Gminie i z tego względu budżet państwa zabezpiecza gminie środki na kolejne lata budżetowe. Ponadto, Gmina w listopadzie 2025 r. otrzymała dodatkowe środki w wysokości ponad 3 mln zł, które znacznie wpłyną na poprawę sytuacji finansowej i wyniku operacyjnego. Skład Orzekający zauważa jednak, że wartość nadwyżek operacyjnych została ustalona na poziomie, który może być trudny do zrealizowania i jest zależna od korzystnego kształtowania się czynników otoczenia makroekonomicznego. Niezrealizowanie nadwyżek operacyjnych w zakładanych wysokościach wpłynie negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych i może zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach objętych Prognozą.
Skład Orzekający wydając opinię wskazuje na zachowanie przez organy Gminy dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych lat budżetowych, celem urzeczywistnienia zakładanych w projekcie WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

W odniesieniu do merytorycznej i formalnej poprawności projektu Skład Orzekający zauważa, że:
- tytuł projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej jest niespójny z §1 treści normatywnej tej uchwały;
- w podstawie prawnej projektu uchwały nie przywołano art. 232 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, który znalazł odzwierciedlenie w §3 treści uchwały;
- w wierszu „Wykonanie 2025” finansowanie deficytu (kol.4.2.1 i 4.3.1) wykazano w ogólnej kwocie 1.737.137 zł, podczas gdy rok 2025 planuje się zamknąć z deficytem w wysokości 1.487.958 zł.

Uwzględniając powyższe, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

Pouczenie:
Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Izabela Chrulska